

de aquarellen van de Haagsche school neemt op het oogenblik weer wat toe na jaren van verwaarloozing, doch men ziet ze tegenwoordig als schilderij behandeld. Vaak treft het dan hoe weinig indruk ze maken. Die zwakke indruk is dan minder toe te schrijven aan de eigenlijke kunstwaarde dan wel aan de uit het levensverband gerukte wijze van exposeeren. Ingelijst, in reeksen aan den wand, daar zijn ze nooit voor geschapen. Ze zijn niet in reeksen gedacht, maar stuk voor stuk ontstaan. Ze vragen elk apart een stille isoleerende aandacht, ze willen op tafel bekeken worden, na elkander en langdurig. Ze leven van het fijne detail, de karakteristieke schriftuur van een hand, deforschheid of sierlijke lenigheid van een lijn, de beheersching van den vorm, de rijke verscheidenheid in toonschakeering. Het zijn *bladen*, die als van een boek of een brief, *gelezen* willen worden. Ze willen als blad genoten worden, zoodat ge het papier herkent niet alleen met het oog, maar ook met de hand. Eenmaal ingelijst verliest het blad als zoodanig zijn beteekenis. Zijn materie wordt verborgen achter glas, passe-partout en sluitkarton. Het is geen te lezen blad meer, waar ook de hand aan te pas komt en niet alleen het oog, maar het is een ingelijst kunstobject, dat alleen door zijn voorkant bestaat en in een ruimte iets moet beteekenen, aan een wand iets moet doen, terwijl het nooit anders dan voor den afstand tusschen oog en tafelblad werd gedacht.

Hoe vaak heb ik niet een gevoel van verveling moeten overwinnen in museumzaaltjes

Floris Verster,
Sneeuw,
waskrijt-
tekening,
1895